

PIRMOJI DALIS

*Verčiau paleisti dešimt kaltųjų,
nei leisti nukentėti vienam nekaltam.*

– Seras Williamas Blackstone'as, *Anglijos įstatymų komentarai*

Jos kovos instruktoriui Policijos akademijoje per ankstyvą rytinę treniruotę patikdavo erzinti studentus.

— Miegas yra pervertinamas, — sakydavo jis. — Jums teks išmokti verstis be jo.

Jis kalbėjo netiesą.

Miegas panašus į seksą. Kuo mažiau jo gauni, tuo labiau trokšti, o Treisei Krosvait pastaruoju metu stigo jų abiejų.

Ji pasiražė, pasukiojo pečius ir kaklą. Ryte nerado laiko pabėgioti, tad dabar kūnas buvo sustingęs ir apsnūdęs, nors neatrodė, kad praėjusią naktį daug miegojo, jei apskritai buvo bent valandėlę sudėjusi bluostą. Pernelyg daug greitojo maisto ir kofeino, pareiškė jos gydytoja. Pastaba teisinga, bet visavertei mitybai ir mankštai reikėjo laiko, kurio Treisė, kai imdavosi žmogžudystės bylos, visad stokodavo, o atsisakyti kofeino jai būtų reiškę tą patį, kaip užsukti benzino sklendę vidaus degimo variklyje. Be kofeino ji paprasčiausiai numirtų.

— Oo, Profesorė šiandien ankstyva. Kas numirė?

Vikas Facijus visu savo nemenku ūgiu atsišliejo į Treisės darbo vietos sienelę. Tai buvo senas Žmogžudysčių tyrimo skyriaus juokelis, bet pasakytas grubiu Facijaus balsu su Naujojo Džersio akcentu turėdavo galią visad prajuokinti. Šis mėsingo veido apsišaukėlis Žmogžudysčių skyriaus „italų mafiozas“ su žilstelėjusia „pompadur“ stiliaus šukuosena puikiausiai galėjo tikti bet kurio nekalbaus asmens sargybinio vaidmeniui filmuose apie mafiją. Rankose Fazas laikė *New York Times* kryžiažodį ir knygą iš bibliotekos, o tai reiškė, kad kava jau pradėjo jį veikti. Dieve sergėk bet kurį, kas užaina į vyrų tualetą, kai ten yra Fazas. Jis galėdavo gerą pusvalandį aptarinėti kryžiažodžio pildymo variantus ar kokį ypač įtemptą romano skyrių.

Treisė jam įteikė vieną iš nusikaltimo vietos nuotraukų, kurias šį rytą buvo spėjusi atsispausdinti.

— Pašvaistėje rasta negyva šokėja.

— Girdėjau apie tai. Keista istorija, a?

— Man teko matyti baisesnių nusikaltimų su sekso darbuotojomis vaizdelių, — atsakė ji.

— A, taip, buvau pamiršęs. Tu juk išmainei seksą į mirtį, — įgėlė jis.

— Mirtis — lengvesnis dalykas, — atšovė ji, pavogdama Fazo juokelį.

Šokėja Nikolė Hansen rasta surišta ir suriesta lanku pigaus viešbučio kambaryje Pašvaistės aveniu šiaurinėje Sietlo dalyje. Ant kaklo buvo užnerta kilpa, o virvė driekėsi per nugarą iki riešų ir kulkšnių — išmoningai sugalvota. Treisė įteikė Fazui medicinos ekspertų ataskaitą.

— Jos raumenys nuvargo ir galiausiai juos sutraukė mėšlungis. Tuomet ji ištiesė kojas, kad numaldytų skausmą, ir taip pasismaugė. Gerai sumąstyta, ką?

Fazas kurį laiką tyrinėjo fotografiją.

— Kaip manai, juk jiems reikėjo pasitelkti ką nors panašaus į slankųjį mazgą?

— Nežinau, kaip kitaip.

— Tai kokia tavo versija? Kažkoks vaikinys sėdėjo ten ir mėgavosi stebėdamas ją mirštant?

— Arba žaidimas pasisuko neplanuota linkme, ir jis, puolęs į paniką, pabėgo. Kad ir kaip buvo, ji ne pati susirišo.

— O gal ir pati. Galbūt turėjo Hudinio galių.

— Hudinis sugebėdavo *atsirišti*, o ne susirišti, Fazai. Tai buvo jo fokusas. — Treisė paėmė iš kolegos ataskaitą bei nuotrauką ir padėjo ant savo darbo stalo. — Taigi šią nelemtą ankstyvą valandą čia sėdime tik mudu ir svirpliai.

— Aš ir svirpliai čia sėdime jau nuo penktos, Profesore. Žinai patarlę: ankstyvi paukšteliai dantis rakinėja.

— Na, šis ankstyvas paukštelis toks pavargęs, kad nepastebėtų kirmino net tada, jei jis užrėpliotų koja ir įkąstų į sėdynę.

— O kur Kinsas? Kaip čia tu dabar viena smagini esi su numirėliais?

Ji dirstelėjo į rankinį laikrodį.

— Verčiau jau ateidamas atneštų man puodelį kavos iš automato, bet panašu, kad aš greičiau jos pasidarysiu pati. — Ji klausiamai kinktelėjo galva į knygą. — „Nežudyk strazdo giesmininko“. Oho, aš sužavėta.

— Stengiuosi tobulėti.

— Ją tau išrinko žmona, tiesa?

— Pataikei. — Fazas atsišliejo nuo pertvaros, skiriančios darbo vietas. — Ką gi, laikas pramankštinti smegenis. „Strazdas giesmininkas“ gieda, o aš kunkuliuoju.

— Per daug kalbi, Fazai.

Jis jau žengė iš biuro erdvės, tada stabtelėjo, tarp pirštų sukiodamas pieštuką.

— Klausyk, Profesore, padėk man. Reikia vienuolikos raidžių žodžio, atsakančio į klausimą „kas gamtines dujas padaro saugias“.

Prieš keisdama karjeros kryptį ir įstodama į Policijos akademiją Treisė buvo vyresniųjų klasių chemijos mokytoja. Iš ten ir jos pravardė Profesorė.

— Merkaptanas, — atsakė ji.

— Kas toks?

— Merkaptanas. Jo įterpiama į gamtines dujas, kad būtų galima užuosti, jei namuose atsirastų nuotėkis.

— Baik. Koks jo kvapas?

— Sieros. Arba supuvusių kiaušinių, — paaiškino ji ir pakartotojo žodį paraidžiui.

Facijus čiulptelėjo pieštuko galą ir įrašė raides į langelius.

— Dėkui, tinka.

Fazui išėjus, A komandos darbo kabinete pagaliau pasirodė

Kinsingtonas Rouvas, nešinas dviem dideliais popieriniais kavos puodeliais, ir vieną jų įteikė Treisei.

— Atleisk, — atsiprašė.

— Jau ketinau skambinti Paieškos ir gelbėjimo tarnybai.

A komanda buvo viena iš keturių Smurtinių nusikaltimų padalinio Žmogžudysčių skyriaus komandų, kurių kiekvieną sudarė po keturis detektyvus. Jai priklausė Treisė, Kinsas, Fazas ir Delmas Kastiljanas, antrasis „galingojo itališkojo dvejeta“ narys. Kiekvienas turėjo po asmeninį darbo stalą keturiuose didelės erdvės kampuose. Jie sėdėjo atsukę vienas kitam nugaras; būtent taip Treisei labiausiai patiko. Žmogžudysčių tyrimas susijęs su begalinėmis diskusijomis, todėl privatumo akimirka yra reta dovana. Patalpos centre po posėdžių stalu detektyvai laikė žmogžudysčių bylas. Kiekvienas ant savo asmeninio stalo turėjo pasidėjęs tas smurtinių nusikaltimų bylas, su kuriomis tuo metu dirbo.

Treisė apėmė delnais puodelį.

— Eikš pas mane, aitriai saldus dievų nektare. — Ji šiek tiek gurkštelėjo ir vienu lyžtelėjimu nusibraukė putas nuo viršutinės lūpos. — Tai kas gi tave užlaikė? — kreipėsi į Kinsą.

Sėsdamasis šis nutaisė skausmingą išraišką. Ketveri metai beisbolo ir vieni amerikietiškojo futbolo lygoje baigėsi trauma, kurią gydytojai per vėlai diagnozavo, o laiku nepasirūpinus ji lėmė degeneracinį klubo sąnario pažeidimą. Anksčiau ar vėliau jį teks protezuoti, bet Kinsą guodė mintis, kad tai tereikės daryti kartą. O tuo tarpu skausmą malšindavo ibuprofeno tabletėmis.

— Taip prastai klubui? — paklausė ji.

— Taip dažniausiai būna, kai atšąla orai.

— Tai gal jau spręsk šį klausimą. Ko lauki? Girdėjau, dabar tai jau įprastinė chirurginė procedūra.

— Niekas neatrodo įprasta, kai chirurgas uždeda kaukę ant veido ir palinki labos nakties.

Jis nusuko žvilgsnį į šalį, bet skausminga išraiška išliko veide, bylodama, kad vyrą jaudina ne vien klubo reikalai. Šešerius metus drauge su Kinsu dirbanti Treisė gerai pažinojo jo kūno kalbą.

Išmanė jo nuotaikas ir veido išraiškas. Ryte be žodžių sužinodavo, ar naktis praėjo nuobodžiai, ar su moterimi. Kinsas buvo jos trečiasis partneris Žmogžudysčių skyriuje. Pirmasis, paskirtas jai į porininkus, Floidas Hetis, pareiškė, kad verčiau išeis iš darbo, nei dirbs su moterimi, o vėliau ir išpildė savo pažadą. Darbas su antruoju partneriu tęsėsi šešis mėnesius, kol jo žmona, susitikusi su Treise per pikniką, nusprendė, jog negali taikstyti su tuo, kad jos vyras dalijasi ankštu kambarėliu su vieniša tuomet trisdešimt šešerių metų ir beveik metro aštuoniasdešimties ūgio blondine.

Kai Kinsas pats pasisiūlė dirbti su Treise, ji nė neketino būti subtili.

Puiku, bet kaip dėl tavo žmonos? — tąkart paklausė. — Ar tai nesukels sukruštų problemų?

Tikiuosi, ne, — atsakė Kinsas. — Turint tris vaikus iki aštuone-rių metų, tai bene paskutinis dalykas, apie kurį galėtume pagalvoti.

Treisė išsyk suprato, kad tai žmogus, su kuriuo ji gali dirbti. Jiedu sudarė sandorį — visiškas sąžiningumas ir atvirumas. Jokių užslėptų nuoskaudų. Tai sėkmingai veikė šešerius metus.

— Tave dar kažkas slegia, Kinsai?

Vyras atsiduso ir pažvelgė jai į akis.

— Vestibiulyje mane sustabdė Bilis, — tarė jis, kalbėdamas apie A komandos viršilą.

— Tikiuosi, jis turėjo pagrįstą priežastį užlaikyti mano kavos puodelį. Esu nužudžiusi ir dėl menkesnių dalykų.

Kinsas nenusišypsojo. Kambaryje buvo girdėti rytinių naujienų srautas, besiliejantis iš televizoriaus B komandos patalpos palubėje. Ant kažkurio tenykščio staliuko bergždžiai skambėjo telefonas.

— Kažkas susijusio su Hansen? Ta byla neduoda viršininkui ramybės?

Detektyvas papurtė galvą.

— Biliui paskambino iš medicininių tyrimų biuro, Treise. — Kinsas įdėmiai pažvelgė jai į akis. — Du medžiotojai kalvose virš Kedrų Giraitės aptiko kūno liekanų.

Treisės pirštai nekantriai trūkčiojo. Švelnus vėjelis, lengvai al-
savęs visą dieną, į vakarą sustiprėjo, ir jo gūsis nubloškė šalin jos
seno gobtuvo kraštelį. Ji lūkuriavo, kol vėjas nurims. Po dviejų var-
žybų dienų buvo likusi paskutinioji šūvių sesija, kuri turėjo nulemti
1993 metų Vašingtono valstijos „Cowboy Action“ šaudymo čempio-
nų. Dvidešimt dvejų Treisė jau triskart buvo šių varžybų nugalėtoja,
bet praėjusiais metais prarado minėtąjį titulą pralaimėdama ketve-
riais metais jaunesnei savo seseriai Sarai. Šiomet abi seserys finalą
pasiekė faktiškai vienodu rezultatu.

Teisėjas pakėlė chronometrą Treisei prie pat ausies.

— Jūsų eilė, Kroslygu, — sušnibždėjo jis, pažaisdamas seserų
pavarde.

Treisė palenkė žemyn savo „Stetson“ skrybėlės kraštą, giliai at-
sikvėpė ir pabandė įsivaizduoti save geriausiame iš kada nors susuk-
tų vesternų. „Čiupk ginklą ir pasikalbėsime, kalės vaike!“

Chronometras cytelėjo.

Dešiniąja ranka ji instinktyviai ištraukė iš kairiojo dėklo „Colt“
pistoletą, atlaužė gaiduką ir iššovė, čia pat kairiąja išsitraukdama
ginklą iš dešiniojo dėklo ir automatiškai atlauždama gaiduką. Vėl
šūvis; krito antrasis taikinyš. Įgaudama ritmą ir didindama spartą,
ji pliekė taip spėriai, kad po kiekvieno šūvio vargiai spėdavo išgirsti
švino caktelėjimą į taikinius.

Dešinioji ranka. Gaidukas. Ugnis. Kairioji ranka. Gaidukas.
Ugnis. Dešinioji ranka. Gaidukas. Ugnis. Liko apatinės eilės taiki-
niai. Dešinioji, ugnis. Kairioji, ugnis.

Trys paskutiniai šūviai nuaidėjo beveik vientisa greita seka.
Bam. Bam. Bam. Treisė apsuko ginklus ant piršto ir suguldė ant me-
dinio stalo.

— Laikas! — šūktelėjo teisėjas.

Pasigirdo negausūs aplodismentai, bet ir šie greitai nutilo, nes žiūrovai vienas po kito suvokė tai, ką Treisė jau žinojo.

Dešimt šūvių. Bet tik devyni caktelėjimai.

Penktasis taikinyš apatinėje eilėje liko nepajudintas. Treisė prašovė.

Trys stebėtojai, stovintys šalia taikinių linijos, tai patvirtindami iškėlė po vieną pirštą. Ši nesėkmė brangiai kainuos; prie jos laiko bus pridėtos penkios baudos sekundės. Netikėdama savo akimis Treisė žvelgė į tebestovintį taikinį, bet žvilgsnis buvo bejėgis jį nuversti. Ji nenoromis paėmė nuo stalo revolverius, sukišo į dėklus ir pasitraukė į šalį.

Visų akys nukrypo į Mažyle vadinamą Sarą.

*

Tvirtai suręsti vežimėliai, kuriuos Treisės ir Saros tėvas pagamino ginklams bei amunicijai vežioti, barškėjo ir šokčiojo per akmenėlius, traukiami žvirgždėta automobilių aikštele. Dangus virš galvų sparčiai temo. Buvo panašu, jog audra su perkūnija užklups anksčiau, nei meteorologai prognozavo.

Treisė atrakino savo mėlyno „Ford“ pikapo puspriekabę, nuleido galinį atvartą ir užsipuolė Sarą.

— Kodėl taip padarei?! — sušuko jausdama, jog prastai sekasi kontroliuoti balso tembrą.

Sara švystelėjo skrybėlę ant pikapo kėbulo dugno; ant pečių pasklido šviesūs plaukai.

— O ką?

Treisė pakėlė sidabrinę čempionato diržo sagtį.

— Tu jau daugelį metų nesi dukart prašovusi pro šalį. Ar laikai mane kvaila?

— Tuo metu pūstelėjo vėjas.

— Esi pasibaisėtina melagė, ar tai supranti?

— O tu pasibaisėtina nugalėtoja.

— Nes nenugalėjau; tai tu leidai man laimėti. — Treisė palaukė, kol pro šalį praeis du žiūrovai. Iš dangaus jau krito pirmieji lietaus lašai. — Tau pasisėkė, kad nebuvo tėčio, — pridūrė ji.

Rugpjūčio 21-ąją jų tėvai minėjo dvidešimt penktąsias santuokos metines, ir Doku vadinamas Džeimsas Krosvaitas nesirengė pareikšti savo žmonai, jog ketina atsisakyti jųdviejų kelionės į Havajus, kad dulkėtoje valstijos sostinės šaudykloje atšvęstų dukros pergalę. Nuleidusi garą Treisė sušvelnėjo, nors susierzinimo ir liko.

— Apie tai jau esam kalbėjusios. Aiškinau tau, jog abi turime stengtis pasirodyti kuo geriau, nes kitaip žmonės pradės galvoti, kad renginys surežisuotas.

Sarai nespėjus atsakyti, sugirgždėjo padangų gremžiamas žvyras. Treisė dirstelėjo garso link ir už savo fordo pamatė baltą Beno pikapą, o viduje — ir jį patį, besišypsantį joms iš kabinos.

Nors jiedu draugavo jau ilgiau nei metus, išvydęs Treisę jis vis dar plačiai išsišiepėdavo.

— Dar pasikalbėsim apie tai, kai rytoj grįšiu namo, — tarė Treisė seseriai, žengdama pasisveikinti su Benu, kuris stryktelėjo lauk ir užsimetė odinį švarką, Treisės jam nupirktą per praėjusias Kalėdas. Jiedu pasibučiavo.

— Atleisk, kad vėluoju. Tas, kas uždraudė vairuoti išgėrus, niekuomet nevažinėjo Takomos keliais. Mielai išlenkčiau alaus. — Treisei taisant jo švarko apykaklę, Benas jos rankoje pastebėjo diržo sagtį. — Ei, tu laimėjai.

— Taip, laimėjau. — Ji susižvalgė su Sara.

— Sveika, Sara, — sutrikusiu balsu ir povyza pasisveikino Benas.

— Sveikas, Benai.

— Pasiruošusi važiuoti? — paklausė jis Treisės.

— Dar minutėlę.

Treisė nusimetė lietpaltį bei raudoną skarą ir švystelėjo juos į pikapo kėbulą. Tuomet atsisėdo ant nuleisto mašinos borto ir pakėlė koją, kad Sara nuautų ilgaaulį batą. Dangus jau buvo visiškai užtemęs; grasino prapliupti lietus.

— Man nepatinka, kad tokiu oru tau teks vairuoti vienai.

Sara švystelėjo batą į kėbulą, ir Treisė iškėlė kitą koją; Sara nutvėrė jį už užkulnio.

— Man jau aštuoniolika. Tikrai sugebėsiu saugiai parsigauti namo. Tarsi lietus būtų kokia naujiena.

Treisė pažvelgė į Beną.

— Galbūt jai verčiau važiuoti drauge su mumis.

— Ji nenori. Sara, juk tu to nenori.

— Ne, aš tikrai to nenoriu, — patvirtino Sara.

Treisė liovėsi kalbėti užuolankomis.

— Tikriausiai kils perkūnija, audra.

— Nagi, Treise, baik. Elgiesi taip, tarsi aš būčiau dešimties metų mergaitė.

— Nes tu elgiesi kaip tokia.

— Nes tu mane laikai dešimtmete.

Benas dirstelėjo į rankinį laikrodį.

— Damos, labai nemalonu įsiterpti į šį intelektualų pokalbį, bet, Treise, mums tikrai reikia judėti, jei norime išsaugoti užsakymą.

Treisė padavė Benui savo lagaminėlį. Jis padėjo šį į kabiną, o sesuo kreipėsi į Sarą.

— Važiuok greitkeliu, — pasakė. — Nesuk į vietinį kelią. Bus tamsu, o lietus trukdys matyti, kas dedasi aplinkui.

— Bet vietiniu keliu arčiau ir greičiau.

— Nesiginčyk su manimi. Važiuok plentu ir išsukdama gerai apsidairyk, ar niekas neseka iš paskos.

Sara ištiesė ranką, laukdama pikapo raktelių.

— Pažadėk man, — pareikalavo Treisė, nepaleisdama jų, kol jaunėlė nepatvirtino.

— Gerai, pažadu, — prieš savo valių sutiko Sara.

Treisė įspraudė raktelius jai į delną ir užspaudė pirštus.

— Kitą kartą tiesiog numušk tuos prakeiktus taikinius, — dar pasakė nusigręždama.

— Tavo skrybėlė, — priminė Sara.

Treisė nusiėmė juodąją skrybėlę ir uždėjo ją seseriai ant galvos. Kai tai padarė, ši jai žaismingai kyštelėjo liežuvį. Treisei norėjosi būti piktai, tačiau ant Saros ilgai pykti neįmanoma. Ji pajuto, kaip veidą iškreipė nežymi ir nevalinga šypsena.

— Tu tokia išdykėlė.

Sara atsakė dar plačiau išsiėpdoma.

— Taip, bet juk už tai mane ir myli.

— Taip, iš tiesų, už tai tave ir myliu.

— Ir aš tave myliu, — pridūrė Benas, jau atidaręs keleivio puses dureles ir pasilenkęs skersai kabinos. — Bet mylėsiu dar labiau, jei vis dėlto neprarasime rezervavimo.

— Ateinu, ateinu, — patvirtino Treisė.

Ji stryktelėjo vidun ir užtrenkė dureles. Benas pamojavo Sarai ir, spėriai apgręžęs automobilį pusraciū, nuriedėjo prie mašinų eilės, susispietusios ties išvažiavimu į plentą. Krintantys lietaus lašai automobilio žibintų šviesoje nūnai priminė ištirpusio aukso krislus. Nusigrėžusi Treisė pažvelgė pro langą. Sara tebestovėjo Lietuje, žiūrėdama jiems įkandin, ir Treisę ūmai užvaldė stiprus noras sugrįžti, tarytum būtų kažką pamiršusi.

— Ar viskas gerai? — pasiteiravo Benas.

— Taip, viskas puiku, — atsakė ji, tačiau troškimas grįžti niekur nedingo.

Ji stebėjo, kaip Sara atgniaužia delną ir pamačiusi, ką padarė Treisė, staigiai pakelia akis į tolstantį jų pikapą.

Drauge su raktais Treisė seseriai į delną buvo įspraudusi sidabrinę diržo sagtį. Ir seserį, ir sagtį ji pamatys tik po dvidešimties metų.

Kedrų Giraitės šerifas Rojus Kelovėjus tebedėvėjo savo musulninės žvejybos liemenę ir kepuraitę su snapeliu, bet mintyse jau buvo be galo toli nuo švelnaus plokščiadugnės valtės sūpavimo. Iš oro uosto Kelovėjus lėkė tiesiai į policijos nuovadą. Jo žmona tylėdama sėdėjo keleivio pusėje; nė vienas nebuvo patenkintas, kad nutrūko jų musulninės žvejybos išvyka — pirmosios tikros atostogos per ketverius metus. Užimdama vietą prie vairo ir paleisdama sutuoktinį prie policijos būstinės, pati atsisveikindama nepasivargino jo pabučiuoti, tačiau vyras nusprendė dėl to vandens nedrumsti. Prie vakarienės stalo tikrai išgirs daugiau priekaištų, kuriuos atrems tradicine replika: „Nebuvo kaip atsisakyti.“ O ji į tai atšaus: „Šitai girdžiu jau trisdešimt ketverius metus.“

Kelovėjus įžengė į posėdžių salę ir uždarė duris sau už nugaros. Jo pavaduotojas Finlis Armstrongas, apsirengęs rusvai žalsvos spalvos uniforma, stovėjo grubaus darbo medinio stalo gale. Finlis po liuminescencinėmis lempomis atrodė išblyškęs, bet jo laiky sena buvo solidi, palyginti su perblyškusio Venso Klarko. Kaskadų apygardos prokuroras sėdėjo tolimajame salės gale. Atrodė liguistai; languotas sportinio stiliaus švarkas kabėjo ant kėdės atkaltės, vyras buvo atpalaidavęs kaklaraiščio mazgą ir atsisegęs viršutinįją marškinių sagą. Pasirodžius Kelovėjui, Klarkas nepasivargino atsišioti, tik nežymiai linktelėjo galva.

— Apgailestaujame, kad teko jus atšaukti iš atostogų, šefe, — tarė Armstrongas.

Jis stovėjo prie kamštinės sienos, ant kurios kabėjo Kedrų Giraitės šerifų nuotraukų virtinė. Kelovėjaus portretas jau trisdešimt ketverius metus buvo paskutinysis iš dešinės. Būdamas šešiasdešimt penkerių, jis vis dar pasižymėjo statinės apimties krūtine kaip nuotraukoje užfiksuotas vyras, nors kas rytą, žvelgdamas į veidrodį, negalėjo nepastebėti, kad griežtos jo veido linijos, kadaise pabrė-

žusios lyg iš akmens iškaltą veidą, nūnai virto aptakiomis raukšlėmis, o plaukai gerokai išretėjo ir iš juodų tapo pilki.

— Nesirūpink, Finli. — Kelovėjus atsainiai numetė kepurę ant stalo, išsitraukė kėdę su ratukais ir atsistojo. — Klok naujienas.

Įpusėjęs ketvirtą dešimtį, aukštas ir lieknas, Armstrongas jau daugiau nei dešimtmetį dirbo su Kelovėjumi ir buvo pirmas kandidatas, kurio nuotrauka turėtų papuošti susirinkimų kambario sieną.

— Šįryt paskambino Todas Jerou. Jis ir Bilis Ričmondas per senąsias „Kaskadijos“ valdasėjo į savo medžioklės slėptuvę, ir Heraklio dėmesį patraukė kažkoks kvapas. Jerou teigimu, jiems teko ilgokai sugaišti, kol pavyko šunį prisišaukti. Kai pagaliau sugrižo, Heraklis kažką laikė nasruose. Jerou čiupt už grobio, galvodamas, kad tai paprasčiausias pagalyš, bet pamatė, jog ten visai kas kita — baltas gleivėtas daiktas. „Čia kaulas“, — nusprendė Bilis. Jiedu pernelyg nesusidomėjo šuns radiniu, nes nutarė, kad Heraklis bus atkasęs elnio griaučius. Tačiau šuo vėl nunerė į brūzgyonus ir ėmė pašėlusiai skalyti. Šįkart vyrai nužingsniavo paskui jį ir rado letenomis rausiantį žemę. Jerou niekaip nesisekė šuns prisišaukti. Galiausiai nutvėrė jį už antkaklio ir atitraukė nuo tos vietos, o tuomet viską pamatė.

— Ką viską? — paklausė Kelovėjus.

Armstrongas maigydamas savo „iPhone“ apėjo aplink stalą. Kelovėjus iš žvejybinės liemenės išsitraukė pusapskritimio formos akinius, skirtus skaityti, — be jų nebegalėjo užmauti muselės ant kabliuko, — užsidėjo ir paėmė telefoną, išsyk atitraukdamas toliau nuo veido, kad geriau sektųsi sutelkti žvilgsnį. Armstrongas, pasilenkęs viršum jo peties, ekrane pirštais išdidino vaizdą.

— Tos baltos juostos štai čia — kaulai. Pėdos kaulai.

Šie buvo apsinėšę purvu nelyginant šviežiai iškastos fosilijos. Armstrongas ekrane praslinko virtualią nuotrauką, užfiksavusių radinį ir jo aplinką įvairiausiais kampais bei atstumais.

— Nurodžiau pažymėti vietą ir sutarėm susitikti prie medžiotojų automobilio. Šuns atneštą kaulą jie buvo padėję Todo pikapo bagažinėje.

Armstrongas vis slinko nuotraukas ekrane, kol pasiekė tą, kurioje buvo užfiksuotas tik kaulas, padėtas šalia žibintuvėlio.

— Sietlo antropologė norėjo suprasti, koks kaulo dydis. Sakė, kad panašu į šlaunikaulį.

Kelovėjus dirstelėjo į kitą salės galą, bet Venso Klarko žvilgsnis liko prikaustytas prie stalo. Tuomet Kelovėjus klausimą adresu savo Armstrongui:

— Ar iškvietai medicinos ekspertus?

Armstrongas atsiėmė telefoną ir išsitiesė.

— Ne, kalbėjau tik su minėtąja teismo medicinos antropologe. — Jis pažvelgė į savo užrašus. — Kele Roza. Ji išsiuntė ekspertų komandą, bet jie čia atvyks tik rytoj ryte. Palikau Tonį saugoti vietovę, kad prie kaulų neprieitų gyvūnai. Manau, jau laikas jį pakeisti.

— Ji mano, kad tai žmogaus liekanos?

— Nėra visiškai tikra, bet pasakė, kad ilgis atitinka moters šlaunikaulio. Matote tą baltą gleivėtą medžiagą, likusią ant Jerou rankų paėmus kaulą? — Armstrongas vėl užmetė akį į užrašus. — Antropologė ją pavadino adipoceru, suirusiais kūno riebalais. Dvokia kaip pūvanti mėsa. Akivaizdu, kad palaikai ten pragulėjo ilgą laiką.

Kelovėjus sulankstė savo skaitymo akinius ir įsikišo juos atgal į liemenės kišenę.

— Ar nuvesi juos į tą vietą, kai atvyks?

— Žinoma, — atsakė Armstrongas. — Jūs taip pat ten tikriausiai būsite, viršininke?

— Taip, būsiu, — stodamasis patvirtino Kelovėjus.

Atidaręs patalpos duris, jau norėjo eiti kavos, tačiau jį pasivijęs Armstrongo klausimas sustabdė vos žengusį pusę žingsnio.

— Ar manote, kad tai galėtų būti ji, šefe? Kad tai ta pati mergina, pradingusi devyniasdešimt kažkelintaisiais?

Kelovėjus dirstelėjo Armstrongui pro petį ten, kur tebesėdėjo Klarkas.

— Manau, netrukus išsiaiškinsime.

Ryto šviesos spinduliai skverbėsi pro tirštą medžių lapiją, metančią šešėlius ant uolėto šlaito, kylančio aukštyn nuo vietinio kelio pakraščio. Prieš šimtą metų daug tonų uolienos iš čia buvo pašalinta pasitelkus dinamitą, kirtiklius ir kastuvus, tiesiant kelią kalnakasybos sunkvežimiams. Šie darbai atvėrė nematomus požeminius šaltinius, kurie tarsi ašarų takeliai nūnai vagojo akmeninį kalno veidą, paženklindami jį rudomis ir sidabriškomis mineralinių nuosėdų drūžėmis. Treisė vairavo pasitelkusi autopilotą, išjungusi radiją, beveik apie nieką negalvodama. Medicininės ekspertizės biuras dar neturėjo jokios naujos informacijos. Kelės Rozos darbe nebuvo, o policininkas, su kuriuo Treisei pavyko pabendrauti, tegalėjo patvirtinti tai, ką jau buvo sakęs Kinsas, — Kedrų Giraitės įgaliotinis atsiuntė nuotrauką, kurioje matyti kaulas, panašus į žmogaus šlaunikaulį. Jį iškasė šuo, priklausantis dviem medžiotojams, pakeliui į jų slėptuvę kalvose viršum Kedrų Giraitės miestelio.

Treisė stabtelėjo puikiai pažįstamoje sankryžoje, pasuko į kairę ties „Stop“ ženklu, o dar po minutės jau važiavo Rinkos gatve. Sustoję prie vienintelio vietos šviesoforo ir, laukdama žalio signalo, nugrimzdo į prisiminimus — kadaise šis miestelis buvo jos namai, o dabar atrodė toks suvargęs ir sunykęs, jog kone svetimas.

*

Treisė susibėrė grąžą į priekinę džinsų kišenę, stvėrė nuo prekystalio spragintų kukurūzų pakelį bei kolos buteliuką ir nužvelgė kino teatro vestibulį, bet Saros nebuvo matyti.

Šeštadienio rytais, kai Hatčinsio kino teatre būdavo pristatomas naujas filmas, motina duodavo Treisei šešis dolerius — po tris jai ir

Sarai. Bilietas kainuodavo pusanthro dolerio, taigi likdavo smulkių spragintiems kukurūzams ir gėrimui arba ledams iš parduotuvės po filmo.

— Kur Sara? — paklausė Treisė.

Kadangi buvo jau vienuolikos metų, Treisė turėjo rūpintis Sara, nors neseniai nusileido sesers norui pačiai tvarkytis su kinui skirtais pinigais. Treisė pastebėjo, kad Sara neperka kukurūzų nei gėrimų ir vis atsideda nuo bilieto likusius pusanthro dolerio. Taigi dabar Sara prapuolė, — toks elgesys jai buvo nesvetimas.

Denas O'Liris stumtelėjo aukštyn ant nosies akinius storais juodais rėmeliais — tai buvo nuolatinis jo įprotis.

— Nežinau, — atsakė dairydamasis po vestibulį. — Ką tik sukiojosi čia.

— Na ir tesižino, — atšovė Sanė Viterspun, pasiėmusi savo kukurūzus ir lūkuriuodama eilėje prie dviverių durų į prieblandoje skendinčią kino salę. — Ji visada taip elgiasi. Eime. Nes nepamatysime kitų filmų anonsų.

Treisė mėgdavo sakyti, kad Sanė ir Sara palaiko „myliu—nekenčiu“ santykius. Sara dažnai erzindavo Sanę, o ji šito negalėjo pakęsti.

— Negaliu jos taip imti ir palikti, Sane, — atsakė Treisė ir kreipėsi į Deną: — Gal nuėjo į tualetą?

— Tuoj pažiūrėsiu. — Denas suspėjo žengti porą žingsnių, kol susivokė. — Ai, tiesa, negaliu.

Ponas Hatčinsas atsirėmė alkūnėmis į prekystalį.

— Aš jai pasakysiu, kad jūs jau salėje, ir palydėsiu į vidų, Treise. Vaikai, eikite, kad nepraleistumėte anonsų. Gavau „Vaiduoklių medžiotojų“.

— Nagi, Treise, — suinkštė Sanė.

Treisė paskutinįsyk apsidairė po vestibulį. Labai panašu, kad Sara vis dėlto praleis anonsus. Tačiau ateityje galbūt išmoks šią pamoką.

— Gerai, dėkui, pone Hatčinsai.

— Galiu panešti tavo limonadą, — pasisiūlė Denas.

Jo rankos buvo tuščios. Tėvai jam buvo davę lygiai tiek pinigų, kiek reikia bilietui.

Treisė ištiesė jam savo gėrimą, o laisvąją ranka paėmė spragintų kukurūzų pakelį, saugodamasi, kad pakeliui nepažertų jų ant grindų. Ponas Hatčinsas visuomet pasirūpindavo su kaupu pripildyti jos ir Saros pakelius. Treisė žinojo, kad tai susiję su tuo, jog jos tėvas globoja ponį Hatčins, dėl diabeto turinčią įvairiausių negalavinių.

— Jau laikas, — tarė Sanė. — Garantuojau, visos geriausios vietos bus užimtos.

Ji nugara pastūmė duris, praleisdama vidun Treisę ir Deną.

Šviesos salėje jau buvo išjungtos, ir kai durys užsidarė, Treisė turėjo trumpam stabtelti, kad akys prisitaikytų prie tamsos. Ji girdėjo, kaip kažkieno vaikai, įsitaisę savo vietose, jau piktai šūkauja, negalėdami sulaukti, kada ponas Hatčinsas užlips į operatoriaus būdelę ir paleis projektorių, o tėvai bergždžiai mėgina juos nutildyti. Treisei labai patikdavo šeštadieniniai apsilankymai Hatčinsio kino teatre, jo sviestinių spragintų kukurūzų aromatas, kaštoninės spalvos kilimas bei aksomu mušti krėsloai nusitrynusiais mediniais ranktūriais.

Sanė buvo pusiaukelėje iki savo krėslo, kai Treisė pastebėjo šešėlį, pasislėpusį už kėdžių eilės, tačiau per vėlai, kad suspėtų perspėti draugę dėl Saros ruošiamo siurprizo.

— Būū!

Sanei iš lūpų išsiveržė kraują stingdantis klyksmas, akimirksniu nutildęs salę. Trumpą tylą lydėjo puikiai pažįstamas kvatojimas.

— Sara! — suriko Treisė.

— Kas tau pasidarė! — sušuko ir Sanė.

Patalpoje akimirksniu įsižiebė šviesa; pasigirdo pasipiktinusių balsų choras. Pasirodė ponas Hatčinsas ir susirūpinęs nuskubėjo tarpu tarp eilių. Nudėvėtas kilimas šalia raudona ir balta spalvomis dryžuoto kukurūzų pakelio, iškritusio Sanei iš rankų, margavo išbarstytais kukurūzų spragėsiais.

— Tai Sara, — pareiškė ši. — Ji tyčia mane išgąsdino.

— Netyčia, — gynėsi Sara. — Tu tiesiog manęs nepastebėjai.

— Ji slėpėsi, pone Hatčinsai. Ir tai darė tyčia. Ji visada taip elgiasi.

— Ne, nesielgiu, — prieštaravo Sara.

Ponas Hatčinsas pažvelgė į Sarą, bet, užuot supykęs, Treisės manymu, sunkiai valdėsi, kad nepradėtų šypsotis.

— Sane, gal nueitum pas ponią Hatčins ir paprašytum dar vieno spragintų kukurūzų pakelio? — Jis teatrališkai skėstelėjo rankomis. — Atleiskite, žmonės, teks truputėlį palaukti, kol atsinešiu šluotą. Vieną minutėlę.

— Ne, pone Hatčinsai. — Treisė pažvelgė į Sarą. — Sara, tai tu atsinešk šluotą ir sušluok kukurūzus.

— Kodėl turėčiau?

— Nes tu sukėlei šią netvarką.

— Ne aš, o Sanė.

— Bet sutvarkysi tu.

— Tu man ne viršininkė.

— Mama man liepė tave prižiūrėti. Todėl sutvarkyk, ką pridirbusi, arba pasakysiu mamai ir tėčiui, kad taupai pinigus. Mama tau duoda jų ne taupyti, o kukurūzams ir ledams.

Sara suraukė nosį ir nenoromis linktelėjo.

— Gerai. — Ji pasisuko eiti, stabtelėjo ir tarė: — Atleiskite, pone Hatčinsai. Tuoju sutvarkysiu. — Tuomet nubėgo išėjimo link ir, pastūmusi duris, sušuko: — Ei, ponias Hatčins, man reikia šluotos!

— Atleiskite, pone Hatčinsai, — pasakė Treisė. — Papasakosiu mamai ir tėčiui, ką ji pridirbo.

— Nereikia sakyti, Treise, — paprieštaravo jis. — Manau, tu labai brandžiai suvaldei situaciją, ir esu įsitikinęs, jog Sara išmoko pamoką. Tokia juk ta mūsų Sara, ar ne? Juk dėl jos ir nenuobodu gyventi.

— Kartais pernelyg nenuobodu, — suniurnėjo Treisė. — Mes labai stengiamės ją šiek tiek pažaboti.

— O, aš šito nedaryčiau, — tarė Hatčinsas. — Juk dėl to Sara ir yra Sara.

Už nugaros pasigirdo automobilio signalas. Treisė dirstelėjo į galinio vaizdo veidrodėlį ir jame išvydo nudrengto pikapo kabinoje sėdintį vyrą, rodantį į žalią šviesoforo signalą virš galvos.

Ji pravažiavo pro kino teatro pastatą, kurio paradinių durų stikle nūnai žiojėjo akmenų išmuštos skylės, o langai, kuriuose kitados puikavosi skelbimai apie rodomus ir numatomus rodyti filmus, buvo užkalti faneros lakštais. Įduboje šalia biliėtų kiosko vėjelis blaškė laikraščius ir šiukšles. Kiti dviaukščiai ar triaukščiai plytų ar akmens mūro pastatai Kedrų Giraitės miestelio centre buvo panašiai apverktinos būklės. Kas antrame lange galėjai matyti skelbimą „Išnuomojama“. Viename tokiaame apšiurusiame name įsikūrusi kinų užkandinė, pakeitusi „Five ‘n’ Dime“, ant kartono skiautės siūlė specialius priešpiečius už šešis dolerius. Fredo Disparago kirpyklą pakeitė dėvėtų drabužių parduotuvė, nors ant sienos tebebuvo pritvirtintas kirpyklą ženklinantis įvijomis raudonomis ir baltomis juostomis margintas stulpas. Buvusiose Kaufmano krautuvės patalpose įsikūrusi kavinė kvietė užėiti išgerti espreso; ant baltai nudažyto mūrinio fasado po kalkėmis viršum įėjimo tebebuvo galima išvelgti senąją parduotuvės pavadinimą.

Treisė pasuko į dešinę, į 2-ąją aveniu, ir, nuvažiavusi pusę kvartalo, pastatė automobilį aikštelėje. Juodos šabloninės raidės ant stiklinių Kedrų Giraitės šerifo tarnybos durų nebuvo nei pasikeitusių, nei išblukusių, bet to neužteko patikėti sugrįžimo iliuzija.

Treisė parodė savo ženklelį šerifo pavaduotojui, budinčiam už stiklinių durų, ir prisistatė priklausanti Sietlo tyrėjų komandai. Jis atsistojo ją palydėti koridoriumi į posėdžių salę.

— Kelią žinau, — atsisakė paslaugos detektyvė.

Kai atidarė duris, belangėje patalpoje vykęs pokalbis ūmai nutrūko. Medinio stalo gale stovėjo uniformuotas šerifo pavaduotojas, rankoje laikė žymeklį, o jam už nugaros, pritvirtintas ant kamštinės lentos, kabėjo topografinis žemėlapis. Rojus Kelovėjus, suraukęs antakius į vieną liniją, sėdėjo arčiausiai durų; atrodė susirūpinęs. Priešingoje stalo pusėje drauge su Bertu Stenliu ir Ana Koulz, Vašingtono valstijos Nusikaltimo vietos tyrimo komanda, buvo įsitaisiusi Kelė Roza, Sietlo teismo ekspertizės antropologė. Treisė drauge su jais buvo ištyrusi daugybę žmogžudysčių bylų.

Ji nelaukė kvietimo užėiti, nes žinojo, kad nesulauks.

— Sveiki, šefe, — pasisveikino; taip Kelovėjų vadino visi Kedrų Giraitės gyventojai, nors iš tikrųjų jis buvo tik šerifas, taigi šefas toli gražu ne visiems.

Kelovėjus pakilo nuo stalo; Treisė žengė pro jo krėslą, nusimėsama velvetinį švarką ir atidengdama per petį perjuostą diržą su pistoleto dėklu bei prie diržo prisegtą policininko ženklelį.

— Ką čia sugalvojai?

Ji pakabino švarką ant kėdės atkaltės.

— Gal nešokime šio šokio, Rojau.

Jis išsitiesė visu ūgiu ir žengė jos link. Bauginimo taktika visuomet buvo jo stiprybė. Jaunai merginai Rojus Kelovėjus gal ir būtų pasirodęs grėslus, bet Treisė nebuvo nei jauna, nei lengvai įbauginama.

— Sutinku, *nešokime* šio šokio. Taigi jei čia atvykai policijos reikalui, esi ne savo jurisdikcijos srityje. Jei...

— Esu čia ne kaip policijos pareigūnė, — atsakė Treisė. — Bet vis tiek būtų malonu sulaukti šios tokios profesinės pagarbos.

— Šiuo atveju jos nesulauksi.

— Rojau, žinote, kad nepadarysiu nieko, kas keltų grėsmę nusikaltimo vietas vientisumui.

Kelovėjus papurtė galvą.

— Tau nebus suteikta tokia galimybė.

Kiti pasitarimo dalyviai sutrikę stebėjo jų pokalbį.

— Tokiu atveju, tiesiog prašau jūsų paslaugos... Kaip savo tėvo draugo.

Mėlynos Kelovėjaus akys susiaurėjo, kakta susiraukė. Treisė žinojo palietusi gilią žaizdą, kuriai galbūt nebuvo lemta užgyti. Kelovėjus su jos tėvu mėgo drauge medžioti ir žvejoti; be to, jos tėvas rūpinosi senyvais Kelovėjaus gimdytojais iki pat jų mirties. Tiedu vyrai taip pat dalijosi kalte ir sielvartu, taip ir nesugebėję aptikti dingusios Saros.

Kelovėjus nukreipė į Treisę savo pirštą, lygiai kaip tuomet, kai ji dar buvo maža mergaitė ir mėgo važinėti dviračiu šaligatviais.

— Gerai, bet nesikiši į darbą. O jei nurodysiu pasitraukti, pasitrauksi. Ar mes supratome vienas kitą?

Treisei norėjosi įgelti, kad ištyrė daugiau žmogžudysčių per metus, nei jis per visą karjerą, bet žinojo, kad to daryti nereikia.

— Taip, supratome.

Kelovėjus kurį laiką įsakmiai žvelgė į ją, tada vėl sutelkė dėmesį į pavaduotoją.

— Tęsk, Finli, — tarė atsisėdamas atgal į vietą.

Pavaduotojas, ant kurio ženklelio puikavosi pavardė „Armstrongas“, kurį laiką patylėjo rikiuodamas mintis, paskui atsigręžė į topografinį žemėlapi.

— Štai čia jie rado kūną, — jis kryžiuuku pažymėjo vietą, kur du medžiotojai teigė aptikę palaikus.

— Šito negali būti, — įsiterpė Treisė.

Armstrongas sutrikęs atsigrėžė nuo žemėlapio ir pažvelgė į Kelovėjų.

— Aš sakiau, tęsk, Finli.

— Ten yra prieigos kelias, — toliau kalbėjo Armstrongas.

— Jis buvo nutiestas teritorijos plėtros tikslais, toje vietoje išsprogdinus uolas, — vėl įsiterpė Treisė. — Tai sena „Kaskadijos“ nuosavybė.

Kelovėjaus žandikaulių raumenys išsišovė.

— Tęsk, Finli.

— Ta vieta kone už kilometro nuo prieigos kelio, — tęsė Finlis nebe tokiu užtikrintu balsu. — Štai čia nustatėme apsaugos zoną, — jis pažymėjo žemėlapyje. — Pats kapas negilus, gero pusmetrio gylio. Dabar...

— Palaukit, — įsiterpė Roza, pakeldama veidą nuo užrašų. — Stop! Jūs sakote, kad kapas buvo *negilus*?

— Na, koja aptikta ne itin giliai.

— Ir kapas atrodė nepaliestas? — pasidomėjo ji. — Turiu omenyje, išskyrus šuns iškastą duobę.

— Atrodo, jog taip. O gal ten ir tebuvo vien kojos ir pėdos kaulai.

— Kodėl šito teiraujatės? — paklausė Kelovėjus.

— Ledynečio moreninis priemolis šalies šiaurės vakaruose prie Ramiojo vandenyno yra kietas kaip uola, — atsakė Roza. — Jame iškasti duobę labai sunku, ypač tokiame šlaite, kuriame, be kita ko, kaip suprantu, pilna medžių šaknų. Taigi nieko nuostabaus, kad kapas sekus. Keista tai, kad lig šiol jo neatkapstė jokie kiti gyvūnai.

Į Rozos komentarą sureagavo Treisė:

— Šią teritoriją jos savininkai buvo sugalvoję paversti golfo bei teniso centru pavadinimu „Kaskadija“. Jie nupjovė dalį medžių ir buvo atgabėnę keletą konteinerių namelių, kuriuos naudojo kaip biurus išankstinei prekybai sklypais. Pamenat kūną, kurį prieš keletą metų aptikome Klevų slėnyje?

Roza linktelėjo ir uždavė klausimą Armstrongui:

— Ar kūnas negalėjo būti palaidotas duobėje, atsiradusioje išrovus medį keičiant teritorijos paskirtį?

— Nežinau, — atsakė šis, purtydamas galvą ir pastebimai sutrikęs.

— Koks skirtumas? — pasiteiravo Kelovėjus.

— Viena vertus, tai gali būti užuomina, jog veiksmas iš anksto suplanuotas, — atsakė Treisė. — Jei kas nors žinojo, kad vietovės paskirtį numatyta keisti, galėjo sumanyti pasinaudoti atsiradusia duobe.

— Kam žudikui rizikuoti naudotis duobe teritorijoje, kurios paskirtis, jo žiniomis, bus keičiama, ir kapas gali būti aptiktas? — paklausė Roza.

— Kadangi jis galėjo žinoti ir tai, jog transformacija taip ir nebus užbaigta, — paaiškino Treisė. — Tai plačiai nuskambėjusi istorija. Būsimasis centras turėjo suteikti didelį postūmį vietos ekonomikai ir Kedrų Giraitę paversti atostogų kurortu. Teritorijos vystytojas pateikė paraiškas žemės paskirtį keisti į tinkamą golfo bei teniso aikštynams, bet neilgai trukus Federalinė energijos komisija patvirtino trijų Kaskadų upės hidroelektrinių statybos projektą.

Treisė atsistojo ir nužingsniavusi į priešingą patalpos galą ištiesė ranką Finliui, pageidaudama žymeklio. Pavaduotojas kiek pasvyravęs jį padavė. Treisė žemėlapyje nubrėžė liniją.

— Kaskadų kriokliai buvo paskutiniai iš trijų užtvankų. Ji pastatyta 1993 metų spalio viduryje. Upė sustojo ir ežero perimetras išsiplėtė. — Ji nupiešė naujuosius ežero kontūrus. — Jis užtvindė šią teritoriją.

— Taigi kapo vieta atsidūrė po vandeniu ir tapo nepasiekiamu gyvūnams, — susivokė Roza.

— Ir mums. — Treisė atsigrėžė į Kelovėjų. — Mes apieškojome tą teritoriją iki ją užtvindant, Rojau.

Treisė žinojo, ką sako. Ji ne tik buvo tyrimų komandos narė, bet ir po tėčio mirties išsaugojo originalų topografinį vietovės žė-

mėlapį. Per daugybę metų tą vietą buvo išnaršiusi taip, kad pažinojo geriau nei savo delno linijas. Jos tėvas žemėlapį buvo suskirstęs į sektorius, kad paieškos vyktų tvarkingai ir sistemiškai. Kiekvieną sektorių jie buvo išnaršę dukart.

Kadangi Kelovėjus ir toliau ją ignoravo, Treisė kreipėsi į Rožą:

— Šios vasaros pradžioje Kaskados krioklių užtvanka buvo nuleista.

— Ir ežeras sugrižo į savo ankstesnes ribas, — suprato Roza.

— Ta vieta tapo atvira medžiotojams bei turistams, — susipratęs įsiterpė Armstrongas. — O vakar kaip tik buvo ančių medžioklės sezono atidarymo diena.

Treisė pažvelgė į Kelovėjų.

— Mes apieškojome tą teritoriją iki ją užtvindant, Rojau. Kūno ten nebuvo.

— Tai didelis žemės plotas. Tu negali atmesti galimybės, kad paprasčiausiai jo nepastebėjote, — atsakė Kelovėjus. — Arba jog tai nėra ji.

— Kiek dar jaunų moterų tuo metu dingo šiose apylinkėse, Rojau?

Kelovėjus nieko neatsakė.

Treisė pareiškė:

— Mes išnaršėme tą vietovę du kartus ir abusyk neradome *jokio* kūno. Tas, kas jį ten įkišo, tai turėjo padaryti po mūsų paieškų ir prieš pat užtvindant teritoriją.

Treisė pašoko iš miego; antklodė nuslydo iki strėnų. Sapne regėjosi, kad ją pažadinęs džeržgesys yra skambutis, aidintis Kedrų Giraitės mokykloje ir perspėjantis, kad vėluoja į chemijos pamoką.

— Telefonas, — suaimanavo Benas, kuris gulėjo šalia jos ant čiužinio, užsimetęs pagalvę ant galvos, kad apsigintų nuo aštrių ryto šviesos spindulių, sklindančių pro žaliuzių plyšius.

Telefono skambutis galiausiai nutilo.

Treisė krito atgal ant pagalvės, bet jos protas jau įsijungė ir buvo nusiteikęs grįžti į pasaulį. Benas, paėmęs ją iš šaudymo varžybų, nusivežė pavakarieniauti. Atmintyje iškilo reginys, kaip jis atitraukia nuo stalo savo kėdę, priklaupia ant vieno kelio ir ištiesia sužadėtuvių žiedą. Jos lūpas nušvietė mieguista šypsena; ji pakėlė kairiąją ranką ir pasukiojo plaštaką, kad deimantas ant piršto pagautų pro žaliuzes sklindantį šviesos pluoštą. Prisiminė, jog, įteikdamas žiedą, Benas taip jaudinosi, kad jam vargiai sekėsi išspausti žodžius.

Jos mintys vėl pakeitė kryptį; ji pagalvojo apie Sarą. Grįžus į jūdviejų su Benu nuomojamą būstą, buvo žadėjusi paskambinti seseriai pranešti naujienas, bet vienas dalykas vedė prie kito, paskambinti taip ir nepavyko, nors Sara ir pati jau tikriausiai žinojo, kas ir kaip. Benas Treisei užsiminė, kad Sara jam padėjo suplanuoti praėjusį vakarą. Būtent todėl dukart prašovė pro šalį. Ji norėjo, kad Treisė laimėtų ir per sužadėtuves būtų kuo geresnės nuotaikos.

Jausdamasi kalta, kad apšaukė seserį, Treisė išsiropštė iš lovos ir dirstelėjo į elektroninį žadintuvą, pastatytą ant kilimo šalia čiužinio. Ekrane švietė raudoni skaičiai: 6.13 ryto. Sara taip anksti niekuomet nesikels iš lovos ir neis atsiliepti į vestibulį tėvų namuose. Teks luktelėti.

Jau nebenorėdama miego, Treisė pasislinko prie Beno ir rankomis bei kojomis apkabino jo kūną, jusdama sklindančią šilumą. Ka-

dangi Benas nereagavo, prisispaudė smarkiau ir, pirštais perbėgusi jo pilvo preso raumenimis, paėmė jo vyriškumą į rankas, jausdama, kaip šis kas akimirką standėja.

Vėl suskambo telefonas.

Benas suaimanavo, ir tai buvo tikrai ne pasitenkinimo aimana.

Treisė nubloškė antklodę, išsirideno iš lovos ir bebėgdama užkliuvo už krūvos drabužių, kuriuos jie karštligišškai nusimetė praėjusį vakarą. Nuskubėjusi į virtuvę, stvėrė nuo laikiklio ant sienos kabantį telefono ragelį.

— Klausau?

— Treise?

— Tėti?

— Aš tau jau skambinau anksčiau.

— Atleisk, negirdėjau...

— Ar Sara pas tave?

— Sara? Ne. Sara namie.

— Saros namuose nėra.

— Kaip? Palauk, bet juk jūs dar Havajuose? Kelinta ten dabar valanda?

— Anksti. Rojus Kelovėjus man pranešė, kad negali prisiskambinti mums į namus.

— Kodėl Rojus skambino mums į namus?

— Jie aptiko tavo pikapą; ar jam praėjusį vakarą kas nors atsitiko?

Treisei buvo sunku susiorientuoti. Smilkiniuose daužėsi plaktukėliai dėl per daug išgerto vyno ir per trumpo miego.

— Kaip suprasti — aptiko? Aptiko kur?

— Vietiniame kelyje.

Kūną nusmelkė siaubo virpulys. Ji juk perspėjo Sarą važiuoti namo greitkeliu.

— Kas jam atsitiko? — paklausė tėvas.

— Ar tu įsitikinęs, kad ten tikrai jis?

— *Taip. Rojas atpažino lipduką ant galinio stiklo. Tai Sara ne pas tave?*

Treisę supykino, ėmė svaigti galva.

— *Ne, ji važiavo namo.*

— *Kaip suprasti — važiavo namo? Ar tu nevykai su ja?*

— *Ne, aš važiavau su Benu.*

— *Leidai jai vienai važiuoti iš Olimpijos namo? — pakėlė balsą tėtis.*

— *Aš jai neleidau... Tėti, aš gavau...*

— *O Dieve mano.*

— *Ji tikriausiai namuose, tėti.*

— *Aš ką tik skambinau ten, du kartus. Niekas neatsako.*

— *Ji niekuomet neatsako. Esu tikra, kad miega.*

— *Rojus beldėsi. Į pagrindinio įėjimo duris... Niekas neatsiliepė.*

— *Tučiuojau važiuoju ten. Tėti, sakau, tuojau pat važiuoju ten.*

Taip, paskambinsiu tau, kai tik būsiu vietoje. Sakau, paskambinsiu, vos tik nuvažiuosiu.

Ji padėjo ragelį, mėgindama susigaudyti, kas atsitiko.

Rojus Kelovėjus man pranešė, kad negali prisiskambinti mums į namus.

Jie aptiko tavo pikapą.

Ji giliai įkvėpė, gindamasi nuo plūstančio nerimo, įsakydama sau nepulti į paniką, įtikinėdama save, kad viskas gerai.

Aš ką tik skambinau ten, du kartus.

Sara tikriausiai miegojo arba negirdėjo telefono skambučio, arba jį ignoravo. Jai tai būdinga.

Rojus beldėsi. Į pagrindinio įėjimo duris...

Niekas neatsiliepė.

— *Benai!*

Treisė pastatė mašiną paskutinę automobilių voroje, išsiriavusioje žvyrkelio, vedančio į taip ir nepastatytą „Kaskadijos“ kurortą, šalikelėje. Ji susirišo plaukus į uodegėlę ir atsėdusi ant galinio bamperio persiavė basutes į kelioninius batus. Nors dangus buvo giedras ir oras kaip spalio mėnesį nešaltas, dėl viso pikto užsimetė vandeniui atsparią striukę, žinodama, kad tokiu metu bet kada gali prasidėti lietus, o ir oro temperatūra, saulei pasislėpus už medžių viršūnių, smarkiai kris.

Kai visi susirinko, Finlis Armstrongas nusivedė grupę negruntuotu takeliu. Kelovėjus žingsniavo jam iš paskos, toliau ėjo Roza su savo komanda. Roza nešėsi lagamino dydžio krepšį su daug kišenėlių išorinėje pusėje, skirtų rėžtukams, dildėms bei smulkiems įrankiams. Stenlis ir Koulz gabenosi ožius malkoms pjauti, sietą bei keturis baltus kibirus. Geltonųjų pušų spygliai ėmė įgyti sezonui būdingą švelnų aukso atspalvį, o tie, kuriems atėjo metas byrėti, natūraliu pakritų sluoksniu dengė žemės paviršių skleisdami charakteringą aromata. Klevų ir uosių lapai taip pat bylojo apie artėjantį šaltąjį sezoną. Netrukus grupelė praėjo ženklus su užrašu „Toliau eiti draudžiama“, kuriuos Treisė su Sara ir draugais vaikystėje mėgdavo apmėtyti akmenimis, dviračiais važiuodami kalnų takeliais Kaskadų ežero link.

Prabėgus pusvalandžiui nuo kelionės pradžios, jie iš takelio išsuko į teritoriją, kuri prieš užtvindant buvo iš dalies išvalyta. Paskutinįsyk lankydamosi šioje vietoje, Treisė čia matė pavienius konteinerinius namelius, kurie tarnavo kaip laikini „Kaskadijos“ sklypų prekybos punktai.

— Lauk čia, — nurodė Kelovėjus.

Treisė sustojo, o likusi grupė nužingsniavo ten, kur prie medinių kuolų, įkaltų į žemę, jų laukė šerifo pavaduotojas. Tarp kuolų

ištempta juodos ir geltonos spalvų perspėjanti juosta apribojo netaisyklingą trapeciją, maždaug pustrėčio metro pločio ir trijų metrų ilgio. Žemesniame dešiniajame ketvirtyje Treisė išvelgė kažką panašaus į lazdą, kyšančią iš sujudintos žemės. Jai sugniaužė krūtinę.

— Pažymėsime antrinį apsaugos perimetrą, — Kelovėjus tyliai ir pagarbiai kreipėsi į Armstrongą. — Ištempk juostą pasitelkdamas medžių kamienus.

Armstrongas čiupo įspėjamosios juostos ritinį ir ėmėsi ženklinti antrinį perimetrą — Treisės nuomone, tai buvo pertekliniai veiksmai. Žmonės čia nesilanko. Niekam iš Kedrų Giraitės šis įvykis neberūpi, o žurnalistai nė nesurastų šitos atkampios Šiaurės Kaskadų vietovės.

Armstrongas pastebimai sutrikęs prisiartinio prie Treisės.

— Man teks paprašyti jūsų šiek tiek pasitraukti atgal, detektyve, — tarė jis.

Ji žengė atgal, o Armstrongas užbaigė teritorijos žymėjimo procedūrą.

Roza spėriai kibo į darbą. Sutvirtinusi kapo apieškos zonos kraštus, virvute ją padalijo į keturias mažesnes sekcijas, o tuomet, atsiklaupusi dalyje su kyšančiu kojos kaulu, ėmė metodiškai šalinti nuo jo žemes. Pašalintą žemę mentelėmis pylė į vieną iš penkių galonų talpos kibirų. Kiekvienas kibiras buvo paženklintas didžiąja raide, reiškiančia kapo sekciją — nuo A iki D. Jai pripildžius kibirą, Stenlis supildavo žemių krūvą ant sieto, įtaisyto tarp dviejų ožių, ir ją išsijodavo. Ana Koulz fotografavo. Kiekvieną rastą kaulą ar kaulo fragmentą buvo sutarta ženklinti mažąja raide. Visa kita — audinio skiautes, metalo gabalėlius, sagas — nuspręsta sunumeruoti. Roza plušo sistemingai, be pertraukų. Jai akivaizdžiai norėjosi pabaigti darbą, iki medžių viršūnes apsems rudens vakaro prieblanda.

Kiek po pusės antros Roza padarė pirmąją pertraukėlę. Antropologė liovėsi kasusi ir atsisėdo. Ji šnektelėjo su Stenliu, kuris iš didžiojo krepšio ėmė vieną po kito traukti vis smulkesnius še-

petėlius, kuriais Roza nuo kažkokio objekto valė žemių likučius, kaskart vis mažesnėje ir mažesnėje srityje. Dar po pusvalandžio Roza atsistojo. Pirštinėta ranka ji laikė iš žemės ištrauktą daiktą. Aptarusi rastąjį objektą su Rojumi Kelovėjumi, atidavė jį Stenliui, kuris įdėjo į plastikinį įkalčių maišelį ir paženklino juodu žymekliu. Atlikęs katalogavimo formalumus, Stenlis perdavė maišelį ne Rozai, o Kelovėjui, kuris stovėjo susimąstęs, matyt, paskendęs mintyse apie Rozos radinį.

Tuomet pakėlė galvą ir pažvelgė į Treisę.

Ji pajuto staigų adrenalino antplūdį. Smilkinius išmušė prakaito lašeliai; prakaitas sruvo ir jos kūno šonais.

Kelovėjui besiartinant, širdis ėmė kaip pašėlusiai daužytis. Jis padavė įkalčių maišelį, bet ji niekaip negalėjo prisiversti pažiūrėti, kas viduje. Ilgokai tyrinėjo Kelovėjaus veidą, kol šerifas nebegalėjo atlaikyti jos žvilgsnio ir nusuko akis šalin.

Treisė pažvelgė į tai, ką iškasė Kelė Roza, ir jai užkando žadą.

Treisę pakeliui apėmė šleikštulys.

— *Tau viskas gerai? — paklausė Benas, ištiesdamas ranką ir palytėdamas Treisės petį, bet ji į gestą nesureagavo.*

Atkakliai žvelgė pro langą, į kalno šlaitą ir šalikelę dengiantį skaldos sluoksnį. Nei namo verandoje, nei prieškambaryje nerado Saros batų. Neatsiliepė Sara ir tuomet, kai Treisė, užbėgusi aukštytyn pagrindiniais laiptais, ėmė šaukti ją vardu. Sara nemiegojo savo lovoje, nesiprausė po dušu. Nerado jos Treisė nei pusryčiaujančios virtuvėje, nei svetainėje žiūrinčios televizorių.

Saros namuose nebuvo. Ir nebuvo matyti jokių ženklų, jog būtų grįžusi ir vėl išėjusi.

— *Štai, — pratarė Benas, automobiliui įveikus eilinį kelio posūkį.*

Mėlynas Treisės pikapas apleistas stovėjo šalikelėje šalia stataus žemyn besileidžiančio šlaito, kurio papėdėje driekėsi Šiaurės Kaskadų dykvietės. Šalia jo jau lūkuriavo Rojaus Kelovėjaus mašina.

Benas apsuko automobilį, pastatė jį šalia šerifo „Chevrolet Suburban“ ir išjungė variklį.

— *Treise?*

Ji jautėsi lyg paralyžiuota.

— *Liečiau jai nevažiuoti vietiniu keliu. Nurodžiau sukti į greitkelį ir atidžiai dairytis. Pats girdėjai, kaip jai visa tai sakiau.*

Benas ištiesė ranką ir suspaudė plaštaką.

— *Mes ją surasime.*

— *Kodėl ji visą laiką tokia užsispyrusi?*

— *Viskas bus gerai, Treise.*

Bet baimė ir siaubas, pradėję kaustyti blaškantis po tėvų namų kambarius, smaugė vis stipriau ir stipriau. Ji atidarė automobilio dureles ir išlipo ant šalikelės purvo.

Ryto saulė kaitino vis stipriau. Asfaltas jau buvo išdžiūvęs, ir nebeliko jokių užuominų apie stiprią praėjusio vakaro liūtį. Žingsniuojant prie apleisto pikapo, Treisė galvą apspito dūzgiantis vabzdžių spiečius. Praradusi orientaciją ir apsvaigusi ji kluptelėjo, bet Benas laiku nutvėręs sulaikė ir sugrąžino pusiausvyrą. Šalikelė jai regėjosi siauresnė, o žemyn besileidžiantis šlaitas statesnis, nei prieš atmintis.

— Ar Sara negalėjo nuslysti nuo šlaito? — paklausė Rojaus Kelovėjaus, kuris stoviniavo prie jos pikapo.

Vyras ištiesė ranką ir Treisė jam padavė atsarginį raktelį.

— Neskubėkime, eikime žingsnis po žingsnio, Treise.

— Ar kas nors nutikę automobiliui?

Treisė tikėjosi, kad bus nuleista viena iš padangų, įlenktas korpusas ar bent jau pakeltas variklio gaubtas — tai liudytų variklio problemas, nors toks scenarijus menkai tikėtinas. Jų tėvui automobilių techninė patikra „Harley Holt“ servise buvo kone religinė apeiga.

— Tai mes išsiaiškinsime, — atsakė Kelovėjus.

Jis užsimovė mėlynas lateksines pirštines ir atidarė vairuotojo dureles. Praplėštas traškučių maišelis ir tuščias becukrės kolos buteliukas voliojosi ant grindų keleivio pusėje — tai buvo vakar ryto Saros pusryčiai, juodviem važiuojant į varžybas. Treisė pakeliui ją griežtai auklėjo dėl to, kad valgo šitą šlamštą. Šviesiai mėlynas vilnonis sesers švarkelis tebegulėjo susuktas į ritinuką ant siauros galinės sėdynės, toje pačioje vietoje, kur ir buvo jį palikusi. Treisė pažvelgė į Kelovėjų ir papurtė galvą.

Viskas atrodė lygiai taip, kaip prisiminė. Šerifas pasilenkė prie vairo, įkišo raktelį į variklio paleidimo spynelę ir pasuko. Sudejavo starterio sukamas alkūninis velenas, klikt — ir tyla. Jis prikišo veidą arčiau prietaisų skydelio ir įsistebeilijo į rodmenis.

— Jis tuščias.

— Kaip? — paklausė Treisė.

Kelovėjus pasitraukė, leisdamas į prietaisų skydelį pažvelgti Treisei.

— Jai baigėsi kuras.

— To negali būti, — atsakė ji. — Penktadienio vakarą aš pripyliau pilną baką, kad mums nereikėtų to daryti iš ryto.

— Galbūt kuro indikatorius tiesiog nesuaktyvinamas, kol variklis neveikia? — įsiterpė Benas.

— Sunku pasakyti, — atsiliepė Kelovėjus, nors jo balsas skambėjo skeptiškai.

Šerifas ištraukė raktelį ir nužingsniavo prie mašinos galo. Treisė ir Benas nusekė iš paskos. Tamsintas stiklas neleido matyti, kas viduje. Atsistojęs iš galo, Kelovėjus paklausė:

— Kodėl tau neapsigrėžus?

— Ne, — papurtė galvą Treisė.

Benas apkabino ją per pečius. Kelovėjus atrakino, šiek tiek pravėrė puspriekabės dureles ir pasilenkęs dirstelėjo pro plyšį, neskubėdamas jų iki galo atidaryti. Tuomet nuleido galinį bortą. Tačiau ten taip pat iš pažiūros viskas buvo taip, kaip išlikę Treisės atmintyje. Ginklų ir amunicijos vežimėliai tebebuvo diržais pritvirtinti prie kėbulo šonų.

Treisės apsiaustas gulėjo numestas šalia batų ir raudonos skaros.

— Ar tai ne Saros skrybėlė? — Kelovėjus parodė į rudą „Stetson“ skrybėlę.

Taip, tai buvo jos skrybėlė. Tačiau Treisė prisiminė, kaip atsi-sveikindama Sarai ant galvos uždėjo savo juodąją „Stetson“.

— Ji dėvėjo manąją.

Kelovėjus iš lėto pakėlė bortą aukštyn.

— Ar galiu į vidų? — paklausė Treisė.

Šerifas pasitraukė atgal. Ji įsiropštė vidun, pati nežinodama, ko ieško, bet lydima to paties vidinio nerimo, kuris slėgė vakar vakare, jiedviem su Benu išvažiuojant iš saugyklos — jausmo, tarsi būtų kažką pamiršusi. Ji atrakino vežimėlius. Šautuvai tebebuvo savo skyriuose, sustatyti vamzdžiais į viršų tarsi biliardo lazdos. Saros pistoletai gulėjo vidiniame vežimėlio stalčiuke, šoviniai — atskiroje užrakinamoje dėžutėje. Antrajame stalčiuke, kuriame Sara laikė

įvairiose varžybose pelnytus apdovanojimus, Treisė aptiko nuotrauką, kurioje buvo matyti Laukinis Bilas, įteikiantis jai sidabrinę diržo sagtį, o Sara ir trečiosios vietos laimėtojas stovėjo jai iš abiejų pusių. Ji įsikišo fotografiją į galinę kišenę, tuomet pakėlė apsiaustą ir patikrino kišenes.

— Jos čia nėra, — konstatavo, lipdama lauk.

— Ko nėra? — nesuprato Kelovėjus.

— Nugalėtojo sagties, — atsakė Treisė. — Aš ją atidaviau Sarai prieš mums išsiskiriant.

— Na, apie tai aš nieko nežinau.

— Kodėl ji nusprendė pasiimti prizą, bet palikti ginklus? — susidomėjo Benas.

— Nežinau. Gal tiesiog...

— Tiesiog kas? — paklausė Kelovėjus.

— Noriu pasakyti, kokį kitą motyvą ji galėjo turėti pasiimdama diržo sagtį, išskyrus norą šį rytą sugrąžinti ją man, tiesa?

— Jei taip, vadinasi, ji pasišalino pati, — nusprendė Kelovėjus. — Ar tai nori pasakyti? Sustojo šalikelėje, ramiai viską apgalvojo, išlipo ir nužingsniavo.

Treisė nužvelgė tuščią kelią. Balta jo linija, vinguriuojanti kalvos pakraščiu, darė lankstą ir nyko už posūkio.

— Tai kur ji yra?